Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-28 d.d. 16 januari 2014
(mr. J.S.W. Holtrop, voorzitter, mr. J.W.M. Lenting en mr. A.P. Luitingh, leden en mevrouw mr. F. Faes, secretaris)

Samenvatting

Consument heeft samen met haar (inmiddels ex-)zakenpartner voor hun B.V. i.o. een betaalrekening bij de bank geopend. Tussen Consument en de zakenpartner is onenigheid ontstaan en de zakenpartner wordt door de rechtbank veroordeeld tot terugbetaling van een bedrag aan Consument. De zakenpartner kwam deze verplichting niet na, waarna Consument executoriaal derdenbeslag heeft laten leggen op de bankrekening. De bank heeft nagelaten om de rekening te blokkeren, waarna de zakenpartner, in weerwil van het beslag, een bedrag van de rekening heeft overgeboekt naar een eigen rekening. De bank heeft deze fout erkend en alsnog een bedrag aan Consument overgemaakt. De rekening vertoonde hierdoor een ongeoorloofde debetstand. De bank heeft deze debetstand verrekend met het op een privérekening van Consument aanwezige creditsaldo. Consument stelt dat de bank zich niet op haar kon verhalen. De Commissie is van oordeel dat de gevolgen van het niet blokkeren van de rekening onder de gegeven omstandigheden voor risico van de bank dient te blijven. De vordering van Consument wordt gedeeltelijk toegewezen.

Consument,

tegen

de naamloze vennootschap ING Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, hierna te noemen Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting van Consument, ontvangen op 11 februari 2013;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid.

Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op 17 oktober 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

3.1. Consument houdt in privé een betaalrekening (hierna: de Privérekening) bij Aangeslotene aan.

3.2. Consument heeft in mei 2010 samen met de heer [X] (hierna: zakenpartner) [Y] (hierna: de vennootschap) opgericht. Consument en de zakenpartner hebben ten behoeve van de vennootschap gezamenlijk een betaalrekening (hierna: de Rekening) geopend bij Aangeslotene.

3.3. De samenwerking tussen Consument en haar zakenpartner is in november 2010 geëindigd en Consument heeft de zakenpartner verzocht de door haar, in het kader van de oprichting van de vennootschap, verstrekte leningen terug te betalen. De zakenpartner heeft de leningen niet terugbetaald, waarna Consument een gerechtelijke procedure jegens hem aanhangig heeft gemaakt. Deze procedure is geëindigd in een schikking. In het proces verbaal van de schikking is opgenomen dat de zakenpartner een bedrag aan Consument in termijnen zal terugbetalen.

3.4. De zakenpartner is de schikking niet (geheel) nagekomen, waarna Consument voor een vordering ter grootte van € 46.161,96 op 6 juni 2011 executoriaal derdenbeslag onder Aangeslotene heeft laten leggen ten laste van de zakenpartner, tevens handelend onder de naam [Z], [X] Holding i.o. en de vennootschap. Op het moment van beslaglegging kende de Rekening een positief saldo van € 11.219,84. Vanaf 18 februari 2011 was Consument uitgeschreven en niet meer betrokken bij de vennootschap. Bovendien was Consument niet meer bevoegd om over de Rekening te beschikken.

3.5. Aangeslotene heeft nagelaten de Rekening op het moment van beslaglegging (6 juni 2011) te blokkeren en op 6 juli 2011 heeft de zakenpartner het op de Rekening aanwezig saldo naar een van zijn eigen rekeningen geboekt. De zakenpartner heeft daarna een aantal keren bedragen met een totale waarde van € 10.000,- van zijn eigen rekening overgemaakt naar de Privérekening van Consument.

3.6. Na een brief van de deurwaarder van 8 juli 2011 aan Aangeslotene, heeft Aangeslotene een bedrag van € 11.529,39 afgedragen aan de deurwaarder. De Rekening vertoonde daardoor een ongeoorloofde debetstand. Om deze debetstand aan te zuiveren, heeft Aangeslotene het op de Privérekening aanwezige saldo van €6.600,- verrekend met de debetstand van de Rekening. Aangeslotene maakt tegenover Consument nog aanspraak op het restant bedrag van € 4.929,39.

4. De vordering en grondslagen

4.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot vergoeding van € 6.600,- zijnde het bedrag dat Aangeslotene ten onrechte van de Privérekening heeft afgeboekt en vergoeding van € 1.600,- aan kosten voor juridische bijstand.

4.2. Aan deze vordering legt Consument – samengevat – aan te grondslag dat Aangeslotene in weerwil van het door Consument gelegde beslag aan de zakenpartner het op de Rekening aanwezig saldo ter beschikking heeft gesteld. Aangeslotene heeft nagelaten de Rekening te blokkeren. Deze fout van Aangeslotene dient voor rekening van Aangeslotene te blijven en mag niet op Consument worden afgewenteld. Onder deze omstandigheden had Aangeslotenen niet mogen overgaan tot verrekening van het debetsaldo van de Rekening met het saldo van de Privérekening.

4.3. Op de stellingen die Aangeslotene aan haar verweer ten grondslag legt wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

5. Beoordeling

5.1. De Commissie dient te beoordelen of Aangeslotene, die in weerwil van het door Consument gelegde beslag het saldo van de Rekening aan de zakenpartner heeft uitbetaald en nadien genoodzaakt werd opnieuw te betalen aan Consument (beslaglegger), waardoor de Rekening een debetsaldo kreeg, zich kan verhalen op Consument.

5.2. De Commissie stelt voorop dat, zoals ook door Aangeslotene is erkend, Aangeslotene heeft nagelaten om de Rekening op het moment van beslaglegging effectief te blokkeren. De Commissie stelt verder vast dat de vordering van de zakenpartner op Aangeslotene uit hoofde van de Rekening niet werd geblokkeerd door het beslag. Dit had tot gevolg dat – in het midden gelaten of de uitbetaling door Aangeslotene bevrijdend was jegens de zakenpartner – Aangeslotene tegenover Consument (beslaglegger) niet bevrijd was van haar verplichtingen op grond van het beslag. Op grond van het beslag was Aangeslotene genoodzaakt, toen Consument (beslaglegger) haar via de deurwaarder om afdracht van het saldo vroeg, ook aan Consument te betalen. Door deze tweede betaling ontstond krachtens art. 6:33 BW een verhaalsrecht van Aangeslotene op de zakenpartner. De actie heeft immers het karakter van een verrijkingsactie: door de tweede betaling aan Consument (beslaglegger) ten gevolge van de fout van Aangeslotene is de schuld van de zakenpartner aan Consument ter grootte van die betaling teniet gegaan en wordt de zakenpartner zonder rechtsgrond verrijkt ten koste van Aangeslotene, zodat de Aangeslotene verhaal heeft op de zakenpartner, ook als hem geen verwijt treft van de dubbele betaling.

5.3. De Commissie is voorts van oordeel dat Consument (beslaglegger) niet door de tweede betaling ten onrechte is verrijkt en dat Aangeslotene op grond daarvan geen verhaalsrecht krachtens art. 6:33 BW heeft op Consument. Door de tweede betaling van Aangeslotene heeft Consument ontvangen waarop zij krachtens het beslag recht

had. Hierbij rekent de Commissie het Aangeslotene aan dat zij heeft nagelaten om de Rekening op het moment van beslaglegging effectief te blokkeren. Indien Aangeslotene de Rekening had geblokkeerd, was het voor de zakenpartner niet meer mogelijk geweest om een bedrag van de Rekening op te nemen en had de schade kunnen worden voorkomen. Aangeslotene kan niet op grond van mede aansprakelijkheid van Consument voor de rekeninghouder, Consument aansprakelijk houden voor de door Aangeslotene veroorzaakte schade, immers dat zou Consument (beslaglegger) in een nadeliger positie brengen dan wanneer het beslag op juiste wijze was geëffectueerd.

5.4. Daarnaast heeft Aangeslotene nagelaten om tijdig de tweede betaling te verrekenen met het saldo op de rekening van de zakenpartner waarnaar deze het saldo van de Rekening had overgeschreven. Dit nalaten dient tevens voor rekening van Aangeslotene te komen. Latere betalingen door de zakenpartner aan Consument golden ter delging van een deel van de nog openstaande vordering van Consument op de zakenpartner. Consument is door die betalingen dan ook niet ongerechtvaardigd verrijkt.

5.5. Op grond van het bovenstaande is de Commissie van oordeel dat Aangeslotene onder de gegeven omstandigheden niet bevoegd was om tot verrekening van het debetsaldo van de Rekening met het saldo van de Privérekening van Consument. Dit betekent dat Aangeslotene het bedrag van € 6.600,- aan Consument dient te vergoeden.

5.6. Ten aanzien van de gevorderde kosten voor juridische bijstand ad € 1.600,- oordeelt de Commissie dat deze kosten niet voor vergoeding in aanmerking komen omdat het bedrag van de kosten onvoldoende is gespecificeerd en uit de overgelegde stukken evenmin blijkt hoe dit bedrag is berekend.

5.7. Nu Consument gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, dient Aangeslotene tevens het door Consument verschuldigde klachtgeld ad € 50,- voor de behandeling van het onderhavige geschil te vergoeden.

5.8. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat Aangeslotene binnen een termijn van vier weken na de dag waarop een afschrift van deze beslissing aan partijen is verstuurd aan de Consument vergoedt een bedrag van € 6.600,-, en met vergoeding aan de Consument van diens eigen bijdrage aan de behandeling van deze klacht, zijnde € 50,-. Het meer of anders gevorderde wordt afgewezen.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.